

Az alkalmassági vizsga követelményei tanító és óvodapedagógus szakokon

Az alkalmassági vizsga anyaga a legtöbb felsőoktatási intézményben a következő (az eltéréseket honlapunk Egyetemek, főiskolák menüpontjában az intézményi oldalak A felvétel intézményenkénti feltételei c. fejezet tartalmazza):

Az ének-zenei alkalmassági vizsga

Célja: Annak megállapítása, hogy a jelentkező alkalmas-e az óvodapedagógusi vagy tanítói pályára, a pedagógusi pálya gyakorlásához szükséges zenei ismeretek elsajátítására.

Feladat:

- a hallásvizsgálat keretében néhány magyar népdal vagy műzenei szemelvény előadása emlékezetből,
- szabad választás alapján (a dalokat más-más kezdőhangról is meg kell tudni szólaltatni), a zenei emlékezet vizsgálata során egyszerű, rövid ritmussorok visszahangoztatása (negyed-, nyolcad-, pontozott ritmus és szinkópa kombinációiból) tapsolással, kopogással; néhány hangból álló egyszerű dallamok visszaéneklése dúdolással vagy szolmizálva,
- a kottaolvasási készség vizsgálata során néhány ütem lapról olvasása az egyszerű gyermekdalok szintjén az ötvonalas rendszerben.

Az elbírálás alapvető szempontja, hogy a jelentkező rendelkezzen az ének-zenei tevékenység vezetéséhez, tanításához nélkülözhetetlen zenei hallással, egészséges énekhanggal és megfelelő hangterjedelemmel.

A beszédalkalmassági vizsga

Célja: annak megállapítása, hogy a jelentkezőt beszédállapota alkalmassá teszi-e a pedagógusi pályára.

Feladat:

- 10–15 soros nyomtatott prózai szöveg felolvasása, szükség szerint a szöveg reprodukálása, illetve beszélgetés. A szöveget közismert gyermekirodalmi művekből jelölik ki. A jelentkezőnek a felolvasandó szöveg előzetes megismerésére időt adnak.

A szóbeli szövegalkotó képesség felmérése kötetlen beszélgetés keretében.

Az elbírálás szempontjai:

- Vannak-e a jelentkezőnek hangképzési zavarai (pöszesség, raccsolás, selypítés, orrhangzós beszéd, a magánhangzók igen zárt képzése, egyéb beszédhangképzési hibák).
- A jelentkező beszédritmusában észlelhetők-e súlyos zavarok (dadogás, értelemzavaró hadarás, lepeggés, pattogás).
- A felolvasás mennyire értelmes, követhető, kifejező.
- A tájnyelvi ejtés nem beszédhiba, tehát nem kizáró ok.

Kizáró okok:

- hangképzési rendellenességek,
- ritmuszavarok,
- a beszéd megértését akadályozó rendkívül zárt ejtés.

A testi alkalmassági vizsga

Célja: Annak megállapítása, hogy a jelentkező rendelkezik-e azokkal az alapvető motoros (testi) képességekkel, amelyek feltételei az alsó tagozatos és az óvodai testnevelés gyakorlati anyag elsajátításának, illetve a tanítói, óvodapedagógusi pálya gyakorlásának.

Követelmények:

- közepes iramú, folyamatos futás (nők: 3 perc, férfiak: 5 perc),
- oktató által vezetett zenés gimnasztika folyamatos végzése, a főbb alapformák végeztetésével (szökdelések, karkörzések, törzshajlítások, felülések, törzsemelések és rugózások),
- egyensúlyozó járás fordulatokkal, két számolyra helyezett felfordított padon,
- néhány lépés nekifutásból – keresztbe állított és felfordított – pad átugrása egy lábról, érkezés páros lábra, guggolásba,
- célba dobás függőleges célra (kosárlabda palánk) egykezes dobással, kislabdával, 8 m-ről,
- labdaadogatások helyben futás közben párokban, ügyes és ügyetlen kézzel, felfújt labdával,
- labdavezetés ügyes és ügyetlen kézzel,
- felfüggés hajlított karral (nők: 5 mp, férfiak: 8 mp),
- mellső fekvőtámaszból ereszkedés legalább derékszögig hajlított karú fekvőtámaszba, tolódás mellső fekvőtámaszba (nők: 3-szor, férfiak: 6-szor).

Kizáró okok: A kondicionális állapotra és a mozgáskoordinációra utaló olyan gyenge teljesítmény, amely intenzív gyakorlással nem javítható, valamint a középiskolai tanulmányok utolsó két évében a testnevelés alóli teljes felmentés.

Az egészségi alkalmassági vizsgálat

Minden jelentkezőnek a háziorvosa által kiállított nyilatkozat másolatát kell csatolni arról, hogy krónikus, illetve fertőző betegségben nem szenved. A további benyújtandó alkalmassági dokumentumok (pl. egészségügyi alkalmassági lap, foglalkoztatás-egészségügyi kiskönyv) tekintetében, mindenképpen érdeklődjenek a jelentkezési helyként megjelölt felsőoktatási intézménynél! A jelentkezőnek önmaga által tett nyilatkozatot is mellékelnie kell arról, hogy eltitkolt betegsége nincs.

Egészségügyi szempontból – a súlyosság mérlegelése alapján – kizáró ok lehet:

- a felső végtagok funkcionális rendellenességei, a statikai rendszer súlyosabb elváltozásai nyugodt állapotban is, melyek miatt a gyakorlati képzés következtében egészségi állapotromlás várható,
- mindennemű szívbillentyű hiba,
- a szív, a vérkeringés és légzőrendszer olyan egyéb rendellenességei, melyek a fizikai terheléssel is járó csecsemő- és kisgyermeknevelő-, óvodapedagógus- és tanítóképzésben a hallgatót gátolják,
- a beszédzónában 30 decibelnél gyengébb hallás,
- a látóélesség mértéke olyan fokú, hogy zavarja a kommunikációban,
- ISHIHARA színlátási teszttel kimutatható szintévesztés,
- a térlátás korlátozottsága.

Kizáró okok: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, súlyos mentális, pszichés zavarok.